

ՊԵՏՔ Է ՕԳՆԵԼ ՁԵՅԹՈՒՆԻ ՈՐԲԵՐՈՒՆ

Գահիրէ հրատարակուող «Փիւնիկ» շաբաթաթերթին մէջ, պ. Սմբատ Բիւրատ, որ Ձէյթոնցի է, կը հրատարակէ ազեխարշ նմանակ մը զոր Ձէյթոնէն է ստացած եւ որ շատ տխուր գոյներով կը նկարագրէ Ձէյթոնի որբերուն՝ ինչպէս եւ բոլոր Ձէյթոնցի հասարակութեան՝ վիճակը։ Որբերը անպաշտպան մնացած, ողբալի խեղճութեան մը մէջ, ու ծաղկախառն համաճարակ մըն ալ սկսեր է հոն, որ օրը 40-50 տղեկներ կը հնձէ։ Բժիշկ չկայ, դրամ չկայ. Պատարիարքարանը ոչինչ կ'ընէ օգնութիւն հասցնելու համար։

Ձէյթոնի Հայերը մեր ազգին պատիւը փրկեցին, բայց մեր ազգը չկատարեց իր պարտքը անոնց հանգէպ, վերջին ապստամբութենէն ի վեր, գիտնալով հանդերձ թէ Ձէյթոնի Հայութիւնը անտեսական շատ ողբալի կացութեան մը մէջ էր, թէ պայքարը իր ետեւ. թողած էր անտէր որբեր, ամենախորին թշուառութիւն՝ բոլոր ողջ մնացողներուն մէջ, մեր ժողովուրդը շափ քիչ բան ըրաւ օգնելու համար իր հերոսական եղբայրներուն։ Նուպար փաշա գումար մը շրկեց. եւ Սմբէրիկայի «Տիգրիս» թերթը հանգանակութիւն մը բացաւ ու 200 ռսկի չափ հաւաքելով Ձէյթոն հասցուց։ Աւելի քան անբաւական էր ասի, — եւ մեղի համար ամօթ մը, անպատուութիւն մըն է այս։

Ձանանք գէթ այժմ բաւել մեր յանցանքը։ «Փիւնիկ»ին կոչը պէտք է արձագանք գտնէ մեր ամէն խաւերուն մէջ։ Ահա հարց մը որուն շուրջը կրնան ու պարտին միանալ ամէն կուսակցութեան, ամէն կարծիքի, ամէն դասակարգի պատկանող Հայեր։ Արտասահմանի, ինչպէս եւ կողմասի բոլոր հայ թերթերը պէտք է որ հանգանակութիւն բանան. այս գործը ոչ կուսակցական է, ոչ քաղաքական. խնդիրը կը կայանայ սովորաւ ըլլալէ փրկելու մէջ խել մը որբ տղեկներ որոնց հայրերը արի ու ազնիւ մահով մը մեռան։ Լուրջ գումար մը պէտք է որ ձեւանայ, որ վերջնապէս լուծէ այդ հարցը, — որուն գոյութիւնը՝ կը կրկնենք՝ ամօթաբեր է մեզի համար։

Կը խնդրենք «Անահիտ»ի բաժանորդներէն ու բարեկամներէն որ գումարներ հաւաքեն իրենց շրջանակին մէջ՝ այս նպատակով։ Փարիզի Հայոց Հովիւ Տ. Վառձապուհ քահանան՝ մեր խնդրանքով՝ ընդունեցաւ զանձապահն ըլլալ այս հանգանակութեան զոր կը բանանք այսօր։ Գումարները պէտք է շրկել իր հասցէին, Prêtre Vramchabouh Kibarian, 22, rue Milton, Paris։ Նուիրատուներուն անուններն ու գումարներուն քանակութիւնը պիտի հրատարակենք «Անահիտ»ին մէջ։

Փափաքելի է որ Փարիզի Հայերը մասնախումբ մը կազմեն այս հանգանակութեան յաջողման նպատակով համար։ Կարելի է նաեւ զուտ հայկական երեկոյթ մը օարքել այս նպատակով, այսինքն երեկոյթ մը որուն յայտագիրը բաղկանայ հայերէն լեզուով երգերէ արտասանութիւններէ եւ բանախօսութիւններէ, — բան մը որ շատոնց ի վեր տեղի չէ ունեցած Փարիզի մէջ։ Կ'առաջարկենք, վերջապէս, որ արտասահմանի բոլոր հայ մատուռներուն մէջ, հոգեւոր հովիւները ժողովուրդը հրաւիրեն այս հանգանակութեան մասնակցելու։

Երբ հանգանակութիւնը փակուի, Տ. Վառձապուհի մօտ հաւաքուած գումարը Ձէյթոն պիտի շրկուի Պոլսոյ Պատրիարքարանին կամ Գիլիկիոյ կաթողիկոսին ձեռքով, եւ պիտի յատկացուի որբանոց-կրթարանի մը հաստատման։